

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Riigikogu
välisleping
algtekst
RT II, 03.06.2016, 2

Sunniviisilise töö konventsiooni 2014. aasta protokoll

Vastu võetud 11.06.2014

[Sunniviisilise töö konventsiooni 2014. aasta protokoll ratifitseerimise seadus.](#)

[Sunniviisilise või kohustusliku töö konventsioon](#)

Preambul

Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) peakonverents,

mille Rahvusvahelise Tööstööbüroo haldusnõukogu kutsus kokku Genfis ja mis tuli kokku oma 103. istungjärgule 28. mail 2014, ja

tunnistades, et sunniviisilise või kohustusliku töö keelustamine on osa põhiõigustest ning sunniviisiline või kohustuslik töö rikub miljonite naiste ja meeste, tüdrukute ja poiste inimõigusi ja väärikust, põlistab vaesuse ning takistab kõigile korraliku töö tagamist, ja

tunnistades 1930. aasta sunniviisilise töö konventsiooni (nr 29), edaspidi *konventsioon*, ja 1957. aasta sunniviisilise töö kaotamise konventsiooni (nr 105) elutähtsat rolli sunniviisilise või kohustusliku töö kõigi vormide vastases võitluses, kuid ka asjaolu, et lüngad nende rakendamisel vajavad täiendavate meetmete elluviimist, ja

meenutades, et konventsiooni artiklis 2 toodud sunniviisilise või kohustusliku töö määratlus hõlmab sunniviisilist või kohustuslikku tööd kõigis selle vormides ja avaldumisviisides ning kehtib eranditult kõigile inimestele, ja

rõhutades sunniviisilise ja kohustusliku töö kõigi vormide ja avaldumisviiside kaotamise vajaduse kiireloomulisust, ja

meenutades konventsiooni ratifitseerinud liikmete kohustust teha sunniviisiline või kohustuslik töö kriminaalkuriteona karistatavaks ja tagada, et seadustega kehtestatud karistused on realselt piisavad ning rangelt tagatakse nende täitmine, ja

märkides, et konventsioonis sätestatud üleminekuajaperiood on lõppenud ning artikli 1 lõiked 2 ja 3 ja artiklid 3–24 enam ei kehti, ja

tunnistades, et sunniviisilise või kohustusliku töö kontekst ja vormid on muutunud ning inimkaubitsemine sunniviisilise või kohustusliku töö eesmärgil, mis võib hõlmata ka seksuaalset ärakasutamist, tekitab kasvavat rahvusvahelist muret ja nõuab kiiret tegutsemist selle tulemuslikuks kaotamiseks, ja

märkides, et erasektoris on üha enam töötajaid rakendatud sunniviisilisele või kohustuslikule tööle, teatavad majandussektorid on eriti haavatavad ja teatavatel töötajarühmadel, eriti migrantidel on kõrgem risk sattuda sunniviisilise või kohustusliku töö ohvriteks, ja

märkides, et sunniviisilisele või kohustuslikule tööle tõhus ja püsiv lõputegemine soodustab tööandjate vahelist ausat konkurentsi ning töötajate kaitset, ja

meenutades asjakohaseid rahvusvahelisi tööstandardeid, sealhulgas eelkõige 1948. aasta ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse konventsiooni (nr 87), 1949. aasta organiseerumisõiguse ja kollektiivse läbirääkimisõiguse kaitse konventsiooni (nr 98), 1951. aasta konventsiooni mees- ja naistöötajate võrdse tasustamise kohta võrdväärse töö eest (nr 100), 1958. aasta töö- ja kutsealast diskrimineerimist käsitlevat konventsiooni (nr 111), 1973. aasta Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni töölevõetava isiku vanuse alammäära konventsiooni (nr 138), 1999. aasta Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni konventsiooni (nr 182) „Lapsele sobimatu töö ja muu talle sobimatu tegevuse viivitamatu keelustamine“, 1949. aasta töörandekonventsiooni (muudetud) (nr 97), 1975. aasta konventsiooni võõrtöötajate kohta (täiendavad sätted) (nr 143), Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 2011. aasta koduabiliste inimväärse töö konventsiooni (nr 189), 1997. aasta eratööhõivetalituste konventsiooni (nr 181), 1947. aasta konventsiooni töötingimuste

järelevalve kohta tööstuses ja kaubanduses (nr 81), 1969. aasta konventsiooni töötingimuste järelevalve kohta põllumajanduses (nr 129), samuti 1998. aasta ILO deklaratsiooni aluspõhimõtete ja -õiguste kohta töö ning 2008. aasta ILO deklaratsiooni sotsiaalse õigluse ja õiglase globaliseerumise kohta, ja

märkides ära muud asjakohased rahvusvahelised dokumendid, eelkõige 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni, 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti, 1966. aasta majanduslike, sotsiaalsete ja kultuurialaste õiguste rahvusvahelise pakti, 1926. aasta orjapidamise ja orjakaubanduse keelustamise konventsiooni, 1956. aasta lisakonventsiooni orjatöö, orjakaubanduse ja orjusele sarnaste institutsioonide ja tavade kaotamise kohta, 2000. aasta rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni, 2000. aasta Rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava naiste ja lastega kaubitsemise ning muu inimkaubanduse ärahoidmise ja selle kuriteo eest karistamise protokoll, välismaalaste ebaseadusliku üle maa-, õhu- või merepiiri toimetamise vastu võitlemise protokoll, 1990. aasta võõrtöötajate ja nende perekonnaliikmete õiguste kaitse rahvusvahelise konventsiooni, 1984. aasta piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni, 1979. aasta konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta ning 2006. aasta puuetega inimeste õiguste konventsiooni, ja

olles otsustanud vastu võtta teatavad ettepanekud konventsiooni ellurakendamises esinevate lünkade kõrvaldamiseks ning olles taas kinnitanud, et sunniviisilise või kohustusliku tööle tõhusaks ja püsivaks lõputegemiseks on istungjärgu päevakorra neljanda punkti kohaselt vajalikud ennetavad ja kaitsvad meetmed ning sellised abinõud nagu hüvitamine ja rehabiliteerimine, ja

olles otsustanud, et need ettepanekud vormistatakse konventsiooni protokollina;

võtab 11. juunil 2014. aastal vastu alljärgneva protokoll, mida võib nimetada 1930. aasta sunniviisilise töö konventsiooni 2014. aasta protokolliks.

Artikkel 1

1. Täitmaks konventsiooniga võetud kohustusi sunniviisilise või kohustusliku töö keelustamisel, rakendab liige tulemuslikke meetmeid selle kasutamise ennetamiseks ja kaotamiseks, pakub ohvritele kaitset ja juurdepääsu sobivatele ja tõhusatele abinõudele nagu hüvitamine ning kohaldab sunniviisilise või kohustusliku töö kasutajate suhtes sanktsioone.

2. Liige töötab tööandjate ja töötajate organisatsioonidega konsulteerides välja riikliku poliitika ja tegevuskava, et teha sunniviisilise või kohustusliku töö kõigile vormidele tõhus ja püsiv lõpp, mis hõlmab pädevate asutuste süstemaatilist tegutsemist, vajadusel koostöös tööandjate ja töötajate organisatsioonidega ning muude asjaomaste ühendustega.

3. Veel kord kinnitatakse konventsioonis toodud sunniviisilise või kohustusliku töö määratlust ja seetõttu hõlmavad protokollis nimetatud meetmed sunniviisilise või kohustusliku töö eesmärgil toimuva inimkaubitsemise vastaseid konkreetseid tegevusi.

Artikkel 2

Sunniviisilise või kohustusliku töö ennetamise meetmed hõlmavad järgmist:

(a) inimeste, eriti äärmiselt haavatavate inimeste harimine ja teavitamine, et vältida nende muutumist sunniviisilise või kohustusliku töö ohvriteks;

(b) tööandjate harimine ja teavitamine, et vältida nende kaasamist sunniviisilise või kohustusliku töö praktiseerimisse;

(c) jõupingutuste tegemine tagamaks, et:

(i) sunniviisilise või kohustusliku töö ennetamiseks asjakohaseid õigusakte, sealhulgas vajadusel tööõigust, selle täitmise tagamist kohaldatakse kõigile töötajatele ja kõigile majandussektoritele, ja

(ii) tugevdatakse tööjärelevalve talitusi ja muid nende õigusaktide rakendamise eest vastutavaid talitusi;

(d) inimeste, eriti võõrtöötajate kaitsmine võimaliku väärkohtlemise ja pettuse eest nende tööle värbamisel ja töövahendusel;

(e) nii avalikus kui erasektoris nõuetekohase hoolsuse toetamine, et sunniviisilise või kohustusliku töö riske ennetada ja neile reageerida, ja

(f) sunniviisilise või kohustusliku töö riski suurendavate algpõhjuste ja tegurite käsitlemine.

Artikkel 3

Liige rakendab tulemuslikke meetmeid sunniviisilise või kohustusliku töö ohvrite tuvastamiseks, vabastamiseks, kaitseks, taastumiseks ja rehabiliteerimiseks, samuti muude abi ja toetuse vormide osutamiseks.

Artikkel 4

1. Liige tagab, et kõigil sunniviisilise või kohustusliku töö ohvritel, sõltumata nende viibimisest riigi territooriumil või nende sealsest õiguslikust seisundist, on juurdepääs sobivatele ja tõhusatele abinõudele nagu hüvitamine.

2. Liige rakendab kooskõlas oma õigussüsteemi põhimõtetega vajalikke meetmeid tagamaks, et pädevad asutused omaksid õigust mitte anda kohtu alla ega karistada sunniviisilise või kohustusliku töö ohvreid nende osaluse eest ebaseaduslikes tegudes, milleks nad sunniviisilise või kohustusliku töö ohvriks olemise vahetu tagajärjena on sunnitud olnud.

Artikkel 5

Liikmed teevad üksteisega koostööd, et tagada sunniviisilise või kohustusliku töö kõigi vormide ennetamine ja kaotamine.

Artikkel 6

Meetmed protokoll ja konventsiooni kohaldamiseks määratakse kindlaks riigisiseste õigusnormidega või pädeva asutuse poolt pärast konsultatsioone asjaomaste tööandjate ja töötajate organisatsioonidega.

Artikkel 7

Konventsiooni üleminekusätted artikli 1 lõigetes 2 ja 3 ning artiklites 3–24 kustutatakse.

Artikkel 8

1. Liige võib protokoll ratifitseerida samaaegselt konventsiooni ratifitseerimisega või mis tahes ajal pärast seda, esitades oma ametliku ratifitseerimiskirja Rahvusvahelise Tööstööbüroo peadirektorile registreerimiseks.

2. Protokoll jõustub kaheteist kuu möödudes päevast, mil kahe liikme ratifitseerimiskirjad on peadirektori juures registreeritud. Seejärel jõustub protokoll selle ratifitseerinud liikme suhtes kaheteist kuu möödumisel tema ratifitseerimiskirja registreerimisest, ja konventsioon on talle siduv koos protokoll artiklitega 1–7.

Artikkel 9

1. Protokoll ratifitseerinud liige võib selle Rahvusvahelise Tööstööbüroo peadirektorile registreerimiseks saadetava teatega denonsseerida alati, kui konventsioon on selle artikliga 30 kooskõlas denonsseerimiseks avatud.

2. Konventsiooni denonsseerimine kooskõlas selle artiklitega 30 või 32 toob ipso jure kaasa protokoll denonsseerimise.

3. Denonsseerimine kooskõlas käesoleva artikli lõikega 1 või 2 jõustub ühe aasta möödumisel kuupäevast, mil see registreeriti.

Artikkel 10

1. Rahvusvahelise Tööstööbüroo peadirektor teatab Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni kõigile liikmetele organisatsiooni liikmete ratifitseerimiskirjade, deklaratsioonide ja denonsseerimiste registreerimisest.

2. Teatades organisatsiooni liikmetele teise ratifitseerimiskirja registreerimisest, juhhib peadirektor nende tähelepanu protokoll jõustumise kuupäevale.

Artikkel 11

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja artikli 102 kohaselt saadab Rahvusvahelise Tööstööbüroo peadirektor Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peadirektorile registreerimiseks kõigi ratifitseerimiste, deklaratsioonide ja denonsseerimiste täielikud andmed.

Artikkel 12

Käesoleva protokoll inglisis- ja prantsuskeelsed tekstid on võrdselt autentset.

[Protocol of 2014](#) to the Forced Labour Convention, 1930